

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XIII. Nonnulla observanda ab iis qui ad matrimonium tendunt, ne
peccando contra castitatem, contra sextum peccent præceptum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

hoc malum, violentiam passa sum. Respondebit tibi fortissima illa Susanna, cujus tu nomen salaciter bajulas: Ego inter duos Presbyteros posita, inter duos miq̃ue Judices populi, sola inter sylvas paradisi constituta, vinci non potui, quia nec volui. Tu ab ineptissimo adolescente, & in media civitate, quomodo vim potuisti perferre, nisi quia ultro vitari voluisti? Quis denique tuas voces audivit? Quis oblationes sensit?

- 108 Unde propositionem hanc Cornelii à Lapide in cap. 13. Daniel. v. 22. & 23. In hac vi, & metu infamie, mortisque, poterat Susanna dicere: Non consentio actui, sed pariar, & tacebo, ne me infameis, & adigatis ad mortem.... Fortè Susanna id vel nesciebat, vel non cogitabat: sic enim honesta castaque virgines putant se esse reas, sequè consentire leonibus, si non clamore, manibus, totisque viribus resistant.... Potuisset Susanna, in tanto periculo infamie & mortis, negativè se habere, & permittere in se eorum libidinem, modo interno actu in eam non consensisset, sed eam detestata & execrata fuisse: quia majus bonum est vicia & fama, quàm pudicitia. Unde hanc pro illa exponere licet. Hanc (inquam) propositionem Generalis Cleri Gallicani Conventus anno 1700. Censurâ 44. sic perstrinxit: *Hæc propositio temeraria est, scandalosa, castarum aurium offensiva, erronea, & legi Dei contraria.*

CAPUT XIII.

Nonnulla observanda ab iis qui ad matrimonium tendunt, ne peccando contra castitatem, contra sextum peccent præceptum.

- 109 Sexto præcepto, sicut & aliis, aliqua præcipiuntur, aliqua prohibentur, quemadmodum verò non solum prohibetur externum opus contra castitatem, sed & omne illud quod eò tendit, seu inducit; ita non solum præcipitur castitas, aliaque virtutes ad eam servandam necessariae, ut est continentia, pudicitia, verecundia, lobrietas, &c. sed & alia omnia media & exercitia necessaria, quibus istæ virtutes acquiruntur, & conservantur, ut sunt frequentes orationes, vigiliae, custodia sensuum, corporis castigaciones, jejunia, &c. prout variis docemur sententiis sacris, Sanctorumque testimoniiis & exemplis.
- 110 Et ista omnibus quidem necessaria sunt, sed maxime personis ad matrimonium tendentibus; ne conversatio cum altero sexu, etsi facta conubii causâ, ipsos inducat in peccata plurima. Ideò personæ illæ de sequentibus admonendæ sunt à zelosis Pastoribus & Confessariis.
- 111 Primò, quòd cum (Scripturâ teste) nemo possit esse continens, nisi ex Dei dono, pro eo obtinendo Deus ab ipsis specialiter, ferventer ac frequenter orandus: cum ipsi præ aliis, ratione ætatis juvenilis, & conversationis cum altero sexu, ob naturæ corruptionem aliàs nimis periculosa, potentiori indigeant gratiâ, ut se contineant.
- 112 Secundò, ut visitationes, conubii causâ, quoad fieri potest, nec longiores sint, nec

quotidianæ, sed breves & raræ; aliter pericula vix aut ne vix quidem caveri possunt: eùm ab illis ipsis difficulter caveantur, qui in ejusmodi visitationibus parciores sunt.

Tertiò, ut visitationes ejusmodi non fiant in solitudine, nec in tenebris, sed palam & eoràm parentibus, præsertim ab iis qui pericula castitatis honesto colloquio avertere non norunt.

Quartò, ut si alterutra pars, post aliquot visitationes, non intendat eum hac persona nubere, vel nonnisi post longum tempus, conversationem ulteriorem abrumpat, ne se vel alteram partem peccatorum internorum vel externorum contra castitatem periculis exponat: utpote quæ tantò majora esse solent, quò in tempus longius continuata conversatio, maxime dum cessat iustus finis ipsius.

Quintò, ut etiam si utraq̃e pars intendat matrimonium simul inire, imò etiam si jam sibi mutuò id polliciti sint, ad eòque sponsalia inierint, nulla equidem impudicitia seu verborum, seu factorum, seu internorum affectuum ipsis magis licita sit, quàm iis qui de matrimonio inter se in eundo non cogitant.

Sextò, ut matrimonium in eatur quàm citissime, monitis utrimque parentibus ut per illos, de eorumque consensu res ista tantò citius peragatur.

Septimò, quia post sponsalia, propensio ad venerea solet esse major, majora per consequens pericula castitatis: eò quòd minor inter sponsos sit pudor, minor etiam timor infamie, dum alter alteri persuadet infamie ex actu venereo obviandum per subsequens matrimonium; propterea identidem monendi sunt, ut contra pericula ista tantò magis se munit, quantò pericula sunt majora. Imò de eo frequenter monendi sunt, etiam ante sponsalia, ne si ad ea per multiplices impudicitias verborum, factorum, & affectuum internorum perveniant, illicitè perveniant (quia Deo, parentibus, & aliis quos consuli oportet, inconsultis) matrimoniumque tandem in eant, non eo quo oportet sine christiano, sed ut libidini vacent, sicut equus & mulus.

Octavò, ut meminerint, tempus inter sponsalia & matrimonium esse maxime opportunum, ut sponsi se præparent ad matrimonii Sacramentum rite suscipiendum, istamque præparationem ipsis ideo esse valde necessariam, quòd in statu matrimonii plurimum iis indigeant gratiâ, ob quas conferendas matrimonii contractus ad Sacramenti dignitatem à Christo est elevatus: Quibus gratiâ privante illud facilegè suscipientes; maxime eùm Sacramentum hoc sacrilegò obice sublato non reviviscat.

Nonò, ut debita præparatio ipsis fortius persuadeatur, monendi sunt, statum omnem, quem Christianus homo suscipit, christianè esse suscipiendum: eò quòd susceptio status facta ut Christianos decet, divinam benedictionem, pro statu illo christianè obeundo,

impetrare soleat; eontrà malè suscipientes, vix unquam benè in eo progrediantur & finiant.

119 Monendi insuper sunt de suppliciis, quæ malam præparationem subsequi solent, eos maximè qui sæpiùs simul antè fornicati fuerunt, quàm conjuncti. Tales enim loco pudicitia conjugalì habere solent libidinem brutalem, imò plusquàm brutalem, pro fide perfidiam; pro amicitia odium; pro christiana prolium educatione scandala, & animarum parricidia, cum evidenti periculo damnationis, tam conjugum, quàm prolium. Nonne Scriptura 2. Reg. 13. narrat de Amnon, quòd postquam ingenti amore deperisset Thamar sororem suam, in tantum ut propter amorem ejus agraasset, eà per vim oppressà, ex eam eam habuit odio magno nimis, ita ut majus esset odium quo oderat eam, amore quo antè dilexerat? Et nonne istam ob causam occisus fuit ab Absalon fratre suo, Deo sic puniente crimen ipsius? Nonne experientia etiam ipsa docet, quòd amori post expletam libidinem plerùmque succedat nausea, ita ut plurimæ, quæ post sponsalia permiserunt se à sponso violari, ab eo deserta fuerint, amore in nauseam commutato? Quid mirum si mala ista in peccati vindictam permittat Deus, cum injuria Deo per fornicationem illata æterno digna sit supplicio?

CAPUT XIV.

Peccata conjugum contra sextum præceptum.

120 Graviter errant plerique inter conjugatos, dum existimant sibi, ratione matrimonii, licitum uti corpore conjugis prout libuerit, vel quamcumque inter sese libidinem exercere. Neque enim ad id matrimonium est institutum, ut homines in illo ament & quarant carnalem voluptatem propter se, eaque fruantur, sed ut eà benè utantur, non transiliendo limites quos status ille requirit, & ipsimet Romani, dum adhuc ethnici forent, naturali lumine necessarios agnoverunt, atque in tabulis suis matrimonialibus expresserunt.

121 Et ideò hoc præcepto etiam ipsis præcipitur continentia & castitas conjugalìs; ad quam Dei dono impetrandam tantò magis frequenti ferventique indigent oratione & jejunio, quanto ipsis difficilior est eam benè servare, Augustino L. de bono conjugalì c. 21. dicente, quòd multi facilius se abstinere ut non utantur conjugio, quàm temperare ut benè utantur. Et cap. 22. Ego facilius non viros nuptius, quibus usus est Abraham, quàm sic viros nuptius, quemadmodum est usus Abraham, sine ullo utique peccato.

122 Et quidem ut actus conjugalìs sit ipsis licitus, sicut & alius quicumque actus venereus, ita ut eo utens ne venialiter quidem in eo peccet, necesse est ut non ex libidine fiat, sive ex cupiditate venerea, sed ex casta Dei propter se dilectione, uti Deo dante ro. seq. 1. ult. demonstrabimus; tunc proinde solum peccatum omne vitatur, cum vel debitum

petitur eo fine ut proles inde nascatur, & nata Christo renascatur, vel ut debitum ex affectu justitiæ reddatur, omnisque circumstantia mala, excessusque omnis caveatur.

Nec tamen omnis excessus in conjugatis est mortale peccatum, etiam si mortale sit 1. si post emissum castitatis votum conjugalìs actus exerceatur. 2. si ita immoderatè, ut sanitati, vel proli quæ utero geritur, notabiliter nocetur. 3. si ita importunè, ut tempus orationi ex præcepto impendendum, impediatur. Sic enim fieri debet, ut (sicut Apostolorum Princeps ait 1. Petri 3.) non impediatur orationes vestra. Et 1. Cor. 7. Nolite fraudare invicem, nisi forte ex consensu ad tempus, ut vacetis orationi. Unde Augustinus ubi suprà c. 10. Illum concubium secundum veniam concessit, id est veniale esse dixit Apostolus, qui sit per incontinentiam; si tamen non ita sit nimis, ut impediatur quæ seposita esse debent tempora orandi; quasi dicat, quòd si impediatur, nimietas non est venialis, sed mortalis. Et ratio est, quia conjugatis, ad vitandam incontinentiam, valde necessaria est oratio, ob rationem num. 121. allegatam; si ergo seipos ineptos reddant ad orationem, dum veniunt orandi tempora, graviter peccant. 4. graviter etiam peccant, dum ita ardentè illum actum exercent, ut magis meretricio exercent affectu, quàm conjugalì, eo in actu finem ultimum constituendo, sicut faciunt ii (de quibus Tob. 6.) qui ita conjugium suscipiunt, ut Deum à se & à sua mente excludant, & sua libidini ita vacent, sicut equus & mulus, quibus non est intellectus. De quibus propterea additur, quòd habet potestatem demonium super illos. 5. qui actum illum exercent affectu adulterino, ut dum maritus in ipso actu conjugii affectu fertur in aliam sibi non uxorem, quam sibi per imaginationem repræsentat, quasi sibi hic & nunc præsentem, sibi que eo in actu consentientem. Quod & frequenter faciunt, qui turpi pollutionis peccato sese contaminant, imaginantes se cum ista vel illa persona alterius sexus impudica commiseri. Libidine namque incensè facillimè agglutinantur objectis à se impudicè amatis. Super isto capite examinandi sunt mariti, non adeò probi, qui animo sunt ab uxore averso, in alienamque converso; sicut & uxores minus probæ, maritum non multum diligentes, alienum verò ardentè amantes. Quia non sunt sine periculo adulterini affectus. 6. qui de industria conjugalem actum interrumpunt, ut generatio prolis impediatur. Istud est enim factum Onan, quem percussit Dominus, eò quòd rem desiderabilem faceret. Genes. 38.

Improbanda proinde resolutio Dianæ, qui 14 p. 6. tr. 6. resol. 37. narrat se, interrogatum de facto cujusdam, qui inchoabat copulam cum uxore, & postea ob morbi periculum, ex ejus consensu se retrahere, ita ut ex hoc aliquando sequeretur pollutio: narrat (inquam) se respondisse, factum illud esse licitum.